

ПРОМИСЛОВИЙ МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Наслідки такого впливу експериментально підтверджені психологами: у пам'яті людини залишається тільки 10% того, що вона почула, до 50% побаченого, і близько 90% того, що вона виконувала.

На нашу думку, активні форми навчання, будучи одними з найбільш практичних нововведень у процес економічної підготовки, мають безперечно суттєві переваги перед традиційними формами навчання, а саме:

- дають можливість стимулювати час, здійснювати глибокий причинно-наслідковий аналіз економічної ситуації;
- важливим аспектом цих форм навчання є можливість змінити рішення, яке виявилось невдалим або неконструктивним;
- максимально сприяють створенню цілісного уявлення про запропоновану ситуацію і тим самим полегшують її розуміння і запам'ятовування;
- дають можливість задати в навчанні предметний і соціальний контексти професійної діяльності;
- формують і розвивають творчу та

пізнавальну активність, почуття власної гідності, господаря ситуації;

- викривають слабкі сторони, недоліки і негативні риси характеру учасника навчально-виховного процесу, його некомпетентність у галузі економічних знань.

1. Донська Л. Наша надія "Еконад": шлях освіти. – К., 1998. – 113 с.

2. Сасова І. Педагогічні технології соціально-економічної підготовки школярів // Освіта і ринок. – 1998. – №1. – С. 23 – 26.

3. Ковальчук Г. Активізація навчання в економічній освіті. – К.: КНЕУ, 1999. – С. 60 – 65.

4. Новик М. Освітні інновації при вивченні основ економіки в школі // Економіка в школах України. – 2005. – №9. – С. 26 – 28.

5. Політило М. Використання інформаційних схем на уроках економіки // Економіка в школах України. – 2007. – №1. – С. 7 – 13.

6. Шпак О., Бабяк Р. Економічне виховання учнівської молоді: теорія і практика. – Дрогобич: Вимір, 2009.

Стаття надійшла до редакції 17.03.2009

УДК 338.45;691-4

Мирон Вачевський, доктор педагогічних наук, професор

кафедри менеджменту і підприємництва

Дрогобицького державного педагогічного університету

імені Івана Франка

ПРОМИСЛОВИЙ МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

У статті досліджується проблема маркетингу будівельної промисловості в економічних відносинах ринкової економіки, Україною як суверенною державою, яка є членом десятків міжнародних організацій та регулювання державних відносин на світовому рівні будівельної промисловості за допомогою міжнародного маркетингу, який формується у нинішній глобальній економіці.

Ключові слова: промисловий маркетинг, будівельна промисловість, будівельні матеріали.

Постановка проблеми. Будівельна промисловість та використання сучасних методів маркетингу ґрунтується на тому, що всі організації працюють в особливих умовах, які різко відрізняються від умов інших видів промисловості, в яких працюють ці підприємства. Перш за все, будівельні організації дуже маневрені: побудувавши один об'єкт, вони переходять на інший. Друга

особливість полягає в тому, що всі роботи ведуться під відкритим небом у реальних кліматичних умовах.

У минулому всі будівельні роботи велись сезонно, тільки в теплий період року. Ця обставина виключала можливість створення постійних кадрів будівельників. Роботи велись, головним чином, сезонними робітниками. Тепер усі промислові будівельні роботи ведуться постійно,

ПРОМИСЛОВИЙ МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

значна частина робіт механізована на основі сучасних досягнень науки і техніки.

Відзначимо, що Європа створила загальноєвропейський освітній простір, межі якого задані Болонською декларацією. Болонська декларація та нормативні акти передбачають створення єдиного європейського освітнього простору із збереженням усіх варіантів місцевих (національних) особливостей освіти та розвитку особистості на основі ділової етики, маркетингової культури взаємовідносин із суб'єктами діяльності, включаючи і діяльність у сфері будівельної галузі. За цими поняттями суттєві результати десятирічної загальноєвропейської роботи, спрямованої на вироблення нових принципів освіти, як відзначає професор Казимир Левківський в роботі [8].

На думку багатьох вчених, головною проблемою промислового маркетингу в умовах глобалізації – нестача належного регулювання руху капіталів, як тепер повинно бути жорстким [2]. За допомогою міжнародного промислового маркетингу держава має змогу стимулювати розширене відтворення чи створювати умови, які забороняють ввіз товарів чи їх вивіз. В Україну ввозять різні будівельні матеріали (монтажну арматуру для опалення, фарби, вікна, покриття металопластикове та багато інших будівельних матеріалів). На експорт із України вивозять лісоматеріали, цеглу, цемент, граніт та інші матеріали.

Аналіз останніх публікацій. Проблемі промислового маркетингу та його вивчення у ВНЗ присвячено значну кількість робіт. Її зокрема досліджували: І.І. Дахно [3], М.М. Єрмошенко [4], В.Г. Кремень [6], В.В. Козак [7], І.Р. Михасюк, З.М. Мальський [10], Н.Ф. Ничкало, В.О. Кудін [12], Н.М. Примаченко [13], Т.М. Циганкова [14] та ін. Більшість публікацій присвячено організації виробництва та збуту товарів і послуг, не вдаючись до суттєвої підготовки маркетологів у сфері промислового маркетингу будівельної промисловості із врахуванням Болонського процесу освіти.

Мета статті. Вироблення нової методики навчання та формування у майбутніх маркетологів-педагогів високого рівня професійних компетенцій в галузі промислового маркетингу [1].

Виклад основного матеріалу. Протягом життя людина потребує, крім їжі і одягу, житла, будівель культурного, побутового, культурного, промислового та іншого призначення, а також споруд, до яких належать дороги, мости, канали, лінії зв'язку, стадіони тощо. Для будівництва цих об'єктів використовують будівельні матеріали природного та штучного походження [5].

Зазначимо, що будівельна промисловість здійснює для потреб суспільства промислове, цивільне та культурно-побутове будівництво. З розвитком суспільства потреби в послугах будівельної промисловості зростають. Необхідно покращувати житлові умови людей, зводити будинки культурно-побутового призначення, промислові будинки, шляхи сполучення, мости і інші інженерні споруди.

Будівництво ведеться там, де живуть і працюють люди, тому будівельні організації і підприємства з випуску будівельних матеріалів і конструкцій тієї чи іншої потужності є у всіх обласних і районних центрах, навіть у деяких селах, де для цього є відповідна сировина й умови.

До промисловості будівельних матеріалів відноситься добування і обробка природних кам'яних матеріалів, виробництво штучних кам'яних будівельних матеріалів, мінеральних в'язучих речовин, скляних, облицювальних та інших матеріалів, що застосовуються в будівництві.

Для спорудження житла та інших необхідних будівель чи споруд здавна використовують природні будівельні матеріали, до яких належать деревина, каміння, глина, пісок, цемент, бетон і таке інше.

За походженням природні будівельні матеріали поділяють на рослинні та мінеральні. До рослинних будівельних матеріалів належать деревина, солома, очерет. У будівництві, в основному, використовують деревину хвойних порід: сосну, ялину, модрина, смереку. Ці породи деревини повинні зрубуватися у зимовий період, щоб було найменше смоли, і така деревина добра для вироблення столярки (вікон, дверей, підлоги, брусів, кроків, плат для спорудження перекриття та шатрових дахів).

Для виготовлення вікон і дверей найкраще використовувати модрина Карпатську, вона має вишневий колір, красиву політуру і досить міцна і стійка до вологи. Такі вироби доцільно запускати деревним лаком, який надає виробам приємного зовнішнього вигляду. Деревина хвойна, яка зрубана в літній період, є сильно смолистою, вона не може добре висушитися протягом трьох і більше років [2].

Для будівництва не є придатною деревина, яка сильно сучкувата, пошкоджена черв'яками, або деревина, яку називають "сухостій", – така деревина швидко псується, старіє. Із листяних порід деревини використовують дуб – досить міцна деревина для перекриття, паркету, дощок. Ясен – якщо добре просушений, то дошки чи вироби із ясен є найбільш стійкими у порівнянні

ПРОМИСЛОВИЙ МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

із іншими породами деревини, включаючи виготовлені із дубових чи букових дощок. Із бука дуже добрий матеріал для виготовлення паркету та меблів. Граб, клен, явір – ті породи використовують для виготовлення меблів, а також вільха, горіх, груша ідуть для виготовлення політури для меблів.

За вмістом вологи деревину поділяють на мокру (вологістю 30 – 40%), щойно зрубану (25 – 30%), повітряно суху (15 – 25%) та кімнатно-суху із вмістом вологи 8 – 15%.

Під час вибору деревини для виготовлення певного виду продукції (вікна, двері, меблі, паркет) враховують вологість експлуатаційного середовища.

Слід зазначити, що найміцніше хвойне дерево – це тиса, яка росте в Сколівських Бескидах – вік такої деревини сягає до 1 тисячі років. Це рідкісна порода, яка важко розсаджується і її кількість досить обмежена. До рідкісної породи досить в'язкої відносять в Карпатах також ялівець (кедрове невелике дерево). До мінеральних будівельних матеріалів відносять бутовий камінь, щебінь, гравій, гальку, пісок, глину червону.

Бутовий камінь має неправильну форму, його використовують у виготовленні фундаменту, підземної частини будівель, а також стіни для нежитлових будівель, такий будівельний матеріал використовують також при спорудженні дамб, опор для мостів, укріпленні в горах для попередження зсувів ґрунтів.

Гравієм (від франц. “gravier” крихка гірська порода) називають природну суміш округлених уламків гірських порід і мінералів невеликих розмірів. За походженням гравій поділяють на: гірський, морський, річковий. Його використовують як наповнювач при виготовленні бетонів, залізобетонів, при будівництві доріг, фільтрів.

Піском називають суміш зерен розміром 1 – 5 мм. Пісок використовують для виготовлення будівельних розчинів, бетонів, залізо-бетонів, доріг, цегли, скла, ливарних форм, фільтрів.

Глинами називають корисні копалини, які з водою утворюють пластичну масу. Основними складовими глини є SiO_2 (30 – 70%), Al_2O_3 (10 – 40%) і H_2O (5 – 10%). Крім них до складу глини входять TiO_2 , Fe_2O_3 , FeO , MnO , MgO , CaO , K_2O , Na_2O .

До штучних будівельних матеріалів відносять матеріали, які виготовляють з природних. Залежно від умов виготовлення штучні будівельні

матеріали поділяють на випалювальні та не випалювальні. Не випалювальні будівельні матеріали – їх виготовляють з природних і штучних речовин. До них відносять дошки, бруси, саман, будівельні розчини, бетон, залізобетон.

Дошки і бруси виготовляють з деревини різної породи.

Саман (тюрк-солома) – це стіновий будівельний матеріал, його виготовляють із суміші глини, соломи, піску та інших речовин.

Саман може бути монолітним або у вигляді цеглин, з яких після висихання на повітрі, кладуть стіни будинків.

Будівельні розчини готують з глини, піску, вапна, цементу, води у відповідному співвідношенні. Їх використовують для зв'язування цегли, каменів, для тинькування та білення стін.

Бетон (франц. “betone” – смола) виготовляють із суміші зв'язувальної речовини (цементу), води і різних наповнювачів (піску, гравію або щебеню). Бетони використовують для виготовлення монолітних будівель і споруд.

Залізобетон – це поєднання сталевих арматур і бетону. Для підвищення міцності бетону його армують сталевими стрижнями, сіткою або каркасом. Залізобетони використовують для виготовлення монолітних або збірних будівель і споруд.

Випалювальні будівельні матеріали – їх виготовляють з глини, крейди, вапняку, піску та інших речовин. Необхідних властивостей виготовлені матеріали набувають у процесі випалення за високої температури. До випалювальних будівельних матеріалів належать керамічні вироби, вапно, цемент, керамзит. При їх виготовленні використовують термічні процеси, які потребують великої кількості палива та енергії [5].

Далі розповімо про історію розвитку бетону як основного будівельного матеріалу і який використовується нині у всіх видах будівельної індустрії.

Бетон являє собою суміш в'язучої речовини, наповнювачів і води.

Після висихання утворюється міцна монолітна маса. Для бетону використовують спеціальну форму, опалубку, яка надає розчиненій масі різну форму. Саме слово “бетон” започатковано у Франції у XVIII ст. Римляни матеріал, подібний бетону, називали по-різному. Наприклад, вилиту кладку із кам'яним наповнювачем вони називали “емплектон”. Зустрічаються також слово “руду”. Але більш всього під час позначення таких

ПРОМИСЛОВИЙ МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

розчинів, що використовуються для будівництва стін, фундаментів та різних конструкцій, в римському лексиконі використовували словосполучення “опус цементум”, яким і стали називати римський бетон.

Найбільш раннє використання бетону, знайденого археологами, можна віднести до 5600 р. до н.е. На Березі Дунаю у поселенні Лапинськи Вир (Хорватія), в одній із хатин кам'яного віку було знайдено бетонну підлогу товщиною 25 см. Бетон був виготовлений із гравію і вапняку.

Старовинним в'язучим засобом, що використовувався людиною, була глина і червона земля, які після змішування із водою та висихання набували відповідної міцності. Внаслідок розвитку і складності будівництва збільшувалися вимоги до будівельних матеріалів, в тому числі і до зв'язуючих. В цей час у Єгипті, Індії та Китаї ще у 3 т. до н.е. почали виготовляти штучні в'язучі речовини, такі як гіпс, а пізніше і вапно, які отримували засобом помірної термічної обробки вихідної сировини.

Найбільш раннє використання бетону в Єгипті знайдено у гробниці Тебе се (Теве), що датується 1950 р. до н.е. Бетон використовувався під час будівництва галерей єгипетського лабіринту і монолітного спорудження піраміди Німа теж до нової ери.

Багато тогочасних алхіміків вважали, що “філософський” камінь був відомий ще у Стародавньому Єгипті, там його отримували, роздріблюючи в порошок вапняк, граніт, базальт, змішували порошок із нільським мулом, водою, в якості в'язучої речовини використовували сік із часника. Отриману суміш відливали у форми і отримували штучний камінь, який важко відрізнити від природного. Деякі вчені вважають, що і блоки єгипетських пірамід було зроблено із такого бетону.

У Стародавньому Римі бетон виготовляли, використовуючи гашене вапно, в яке добавляли вулканічну пілюку. Цю суміш добре ущільнювали. Підвищенню довговічності бетону сприяли і географічні умови Італії із її теплим і вологим кліматом, в цей час як в інших країнах із більш складним кліматом будівлі із такого бетону збереглись дещо гірше. Зазначимо, що стародавні бетонні споруди добре збереглися до наших днів – це дороги, споруди, та різні куполи.

Поява сучасного бетону пов'язана із винайденням цементу. Цей матеріал був винайдений в 1824 р. англійським винахідником Джозефом Аспдіном. Він запропонував метод обпалювання суміші гашеного вапна із глиною,

внаслідок чого отримувалася порошкоподібна речовина, яка під час змішування із водою твердла на повітрі у каменеподібну масу. Аспдін назвав цемент портландським внаслідок його подібності до сірого каменя, який добувався біля гори Портланда в Англії.

Цемент у більшості випадків використовувався не у чистому вигляді, а в суміші із наповнювачами – піском, і камінням щебеня, утворюючи бетон. На кінець XIX ст. бетон став одним із основних будівельних матеріалів. Необхідність будівництва великих споруд не тільки понад 20 і більше поверхів, а також під водою, в землі зробили бетон, особливо у поєднанні із залізною арматурою (залізобетон), незамінним матеріалом. Він використовується для будівництва мостових биків, фундаментних блоків, плит перекриття, масивних свай, дамбів, тунелів глибоко під землею та водою.

В цей же час появляється і абсолютно новий будівельний матеріал – залізобетон, що являє собою комплексне поєднання, що складається із бетонної маси і розміщеного всередині металевого скелета, або арматури. Ідея сполучення каменя і металу виникла ще на початку XIX ст., але широке використання залізобетону почалося тільки після виробництва цементу.

Перші спроби з'єднати металеву арматуру із бетоном відносяться до середини XIX ст. На Всесвітній Паризькій виставці 1855 р. французький інженер Ламбо виставив човен, корпус якого був виготовлений із залізного каркаса, залитого цементним розчином. В 1861 р. вийшла книжка французького ученого Коаньє, в якій висвітлено декілька конструкцій із бетону із металевою сіткою.

Зазначимо, що винахідником залізобетону вважається французький садівник Моньє, який використав в 1867 р. залізобетон для виготовлення квіткових каркасів. Стінки каркасів Моньє виготовляв із цементного розчину із каркасом та металевої сітки. За першим винаходом виникали інші. В 1868 р. він отримав патент на виготовлення труб і резервуарів із залізобетону, в 1869 р. – патент на виготовлення із залізобетону плит, в 1877 р. – залізобетонних шпал. В 1885 р. Моньє продав право на експлуатацію своїх винаходів. Із цього часу почалося широке використання залізобетону в будівельній індустрії.

Залізобетон основний будівельний матеріал сучасності. До його основних переваг відноситься міцність, жорсткість, можливість отримувати складні

ПРОМИСЛОВИЙ МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

формоутворюючі, високі генетичні якості (відсутність грибка, гнилої, різних шкідників), пожежостійкість, довговічність (міцність бетону із часом тільки збільшується). Крім цього, бетон протидіє стисканню, а сталь розтягу, бетон захищає метал від ржавчини.

Слід зазначити, що сучасну будівельну промисловість неможливо уявити без такого світового важливого винаходу як бетон. Бетон використовують для будівництва мостів, дамб, тунелів метро, закладання фундаментів під великі будівлі та споруди. Перелік використання бетону можна значно продовжити, тому бетон є і залишається найбільш вагомим у будівельній промисловості.

Бетон використовують також у приватному будівництві, на порівняно невеликих будовах бетонну суміш готують у пересувних бетономішалках. На великих будовах готують на бетонних заводах, які частково або повністю автоматизовані.

Розрахунок складу бетонної суміші ведеться за спеціальною методикою з метою встановлення правильного кількісного співвідношення матеріалів 1 м³ бетонної суміші при заданій її міцності. У загальному вигляді склад бетонної суміші виражають ваговим співвідношенням 1 : X : V при певному водоцементному відношенні (В/Ц), де 1 – кількість цементу; X – піску; V – грубого наповнювача. Наприклад 16", „6, 6 при В/Ц= 0,65.

Процес приготування бетонної суміші відносно простий. Суть його зводиться до дозування матеріалів (цементу, наповнювачів і води при подачі їх в бетономішалку, інтенсивного перемішування протягом 2 – 3 хвилин і вивантаження готової продукції.

Готову продукцію (суміш) на вагонетках, автосамоскидах або транспортерах подають до місця використання. Вона добре працює на стиск. Але коли конструкція повинна працювати на згин, то її зміцнюють металевою арматурою (армують). Таким чином отримують залізобетон [9].

Переваги бетону. У процесі затвердіння бетон зменшується в об'ємі і, як наслідок, сильно стискає металеву арматуру, зчіпляється з нею. Утворюється надзвичайно міцний залізобетонний моноліт. Збереженню моноліту сприяє практично однаковий коефіцієнт лінійного розширення сталі (арматури) та бетону.

Недоліки бетону. Слід відзначити, що бетон має суттєвий недолік – бетон погано працює на розтяг і в розтягнених поясах

залізобетонних конструкцій можуть виникати тріщини. Туди проникає повітря і волога, арматура ржавіє, втрачає міцність, що може призвести до повного руйнування конструкції.

Для усунення цього недоліку і надання бетону більшої міцності, арматуру попередньо напружують (розтягують у межах пружності) і в такому стані укладають у бетон. Після затвердіння розтягуючі напруження з арматури знімають і арматура стискає бетон, створює в ньому попередньо стискаючі напруження. Такі конструкції значно краще працюють на згин.

Будівництво нових будинків і споруд, а також реконструкція тих, що існують, включає в себе ряд будівельних робіт. Ці роботи розділяються на окремі процеси, найскладніші з яких називаються комплексами. Будівельні роботи виконуються у певній послідовності. Їх усіх можна розділити на п'ять етапів.

Перший етап. Підготовчі роботи, в які входить освоєння майданчика (огородження його), вирубування або пересаджування дерев, проведення тимчасового освітлення, знесення старих будинків, вирівнювання майданчика, прокладання підземних комунікацій, водопроводу, каналізації, теплопостачання, газопроводів, прокладання доріг (постійних і тимчасових), будівництво тимчасових будинків і споруд.

Другий етап. Нульовий цикл, включає в себе роботи, пов'язані з будовою підземних конструкцій будинку до нульової відмітки. Це копання котловану або траншей, укладка фундаменту, будівництво підвальних приміщень, гідроізоляційні роботи, засипка ґрунтом порожнин, укладання підмостків.

Третій етап. Будівництво наземної частини будинку. Включає усі будівельно-монтажні, санітарно-технічні й електромонтажні роботи, а також роботи з монтажу обладнання.

Четвертий етап. Оздоблювальні роботи, також малярні та штукатурні.

П'ятий етап. Благоустрій території: роботи з озеленення майданчика, упорядкування доріг, тротуарів, зовнішнього освітлення. Використовується потужна техніка і сучасні методи ведення будівельних робіт, потужні екскаватори, бульдозери, скрепери, грейдери.

Монтажні роботи виконуються за допомогою будівельних кранів (стаціонарних баштових та на автомобільному шасі). Значно зменшуються трудовитрати на виконання будівельних робіт

ПРОМИСЛОВИЙ МАРКЕТИНГ БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ВЛАСТИВОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

застосуванням збірних залізобетонних конструкцій, що одержало широке застосування у промисловому будівництві. Елементи збірних залізобетонних конструкцій виготовляють на спеціальних підприємствах у металевих формах, що забезпечують високу точність розмірів і належну якість виробів, що в свою чергу спрощує монтаж конструкцій і збільшує їх довговічність.

Висновки. Отже, бетон має значно більше переваг у сучасному будівництві і його використовують на всіх будовах, починаючи із фундаменту та роблячи верхнє перекриття будівлі.

Промисловий маркетинг в будівельній промисловості здійснює будівництво для промислових та цивільних потреб суспільства будинки, будівлі, споруди, мости, тунелі, дамби, дороги, все те, що вимагає сучасна галузь людської діяльності. Промисловий маркетинг розвиває будівельну промисловість там, де живуть і працюють люди, тому і будівельні організації розвивають свою діяльність у тих місцях, де зростає потреба у житлі та промислових підприємствах.

В будівельній промисловості всі будівельні конструкції повинні бути міцними, довговічними, надійними і відповідати певним вимогам, що значною мірою ставляться і до будівельних матеріалів.

До основних будівельних матеріалів відносять як природні, так і штучні. В даний час потреба в будівельних матеріалах значно зростає. Особливо у великих містах для будівництва житлових будинків, ціна на житлові приміщення значно перевищує їх дійсну собівартість.

1. Вачевський М.В. Маркетинг формування професійної компетенції: Підручник. – К.: ЦУЛ, 2005. – 512 с.

2. Вачевський М.В., Мадзігон В.М. Промисловий маркетинг: Підручник. – К.: “Кондор”, 2009. – 650 с.

3. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.

4. Єрмошенко М.М. Антимонопольне законодавство і конкуренція. – К.: УкрНИИИТИ, 1991. – 52 с.

5. Збіжна О.М. Основи технології. Навч. посібник. – Тернопіль: Карт-Бланш, 2002. – 486 с.

6. Кремень В.Г. Філософія освіти XXI ст. // Шлях освіти. – №2. – С. 2 – 4.

7. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка. – К.: ЦНЛ, 2002. – 118 с.

8. Левківський К.М., Логвин З.І., Губернська Н.Л. Збірник нормативних актів щодо Болонського процесу. – К., 2008. – 120 с.

9. Леськів В.Д. Основи промислового виробництва: Навч. посібник. – Дрогобич, 2006. – 160 с.

10. Михасюк І.Р., Мальський З.М. Основи глобальних економічних відносин. – Львів-Жешув, 2003. – 192 с.

11. Михасюк І.Р., Мальський З.М. Основи глобальних економічних відносин. – Львів: Українські технології, 2003. – С. 83 – 85.

12. Ничкало Н.Ф., Кудін В.О. Професійна освіта в зарубіжних країнах. – К.: “Вибір”, 2002.

13. Примаченко Н.М., Вачевський М.В. Маркетингова культура у підприємстві. – К.: ЦУЛ, 2005. – 128 с.

14. Циганкова Т.М. Міжнародний маркетинг: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998. – 120 с.

Стаття надійшла до редакції 17.04.2009

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

1 червня

День захисту дітей

Пісня для всіх

А я найбільше хочу
Зробити так, щоб діти
Були завжди щасливими
У всьому – всьому світі,
Щоб ні війни, ні голоду
Ніхто й ніде не взнав,
Щоб кожен день для кожного
Приходив, як весна!
А що для цього треба?
Прозоре й чисте небо,
І сонце променисте,
І неодмінно – пісню,
Таку, як сонце й небо, –
Для всіх дітей одну!..
А пісню цю, як виросту,
Я сам для всіх складу.

А. Костецький

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2